

PARLAMENTUL ROMANIEI

CAMERA DEPUTATILOR

SENATUL

LEGE

privind controlul Comunității de Informații

Art. 1. (1) Prezenta lege reglementează cadrul instituțional și procedural de control asupra Comunității de Informații, în scopul eficientizării activității de apărare a siguranței naționale, precum și al combaterii oricăror forme de abuz legate de această activitate.

(2) *Comunitatea de Informații* cuprinde totalitatea serviciilor de informații și a serviciilor auxiliare, integrate în sistemul național de apărare, care contribuie, în condiții de interoperabilitate, la apărarea țării și a siguranței naționale, sub coordonarea unitară a Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

(3) În înțelesul prezentei legi, *serviciile de informații* sunt organele de specialitate ale administrației publice centrale sau, după caz, subdiviziuni ale acestor organe, care, prin culegerea de informații și desfășurarea unor acțiuni operative specifice, contribuie la apărarea țării și a siguranței naționale.

(4) În înțelesul prezentei legi, *serviciile auxiliare* sunt organele de specialitate ale administrației publice centrale sau, după caz, subdiviziuni ale acestor organe, care desfășoară activități complementare în raport cu acțiunile de culegere a informațiilor, contribuind la apărarea țării și a siguranței naționale.

Art. 2. (1) Componentele Comunității de Informații, prevăzute la art. 1, sunt organizate și funcționează în condițiile prevăzute de lege.

(2) Înființarea sau reorganizarea serviciilor de informații și a serviciilor auxiliare se face numai prin lege organică.

(3) Crearea de servicii de informații și servicii auxiliare în afara Comunității de Informații este interzisă.

Art. 3. Controlul Comunității de Informații are la bază următoarele principii:

- a) apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor;
- b) evitarea acțiunilor de control de natură să determine obstrucționarea activității de apărare a siguranței naționale;
- c) exercitarea controlului politic de către reprezentanții puterii și ai opoziției parlamentare;
- d) colaborarea permanentă dintre autoritățile publice implicate.

Art. 4. (1) Comunitatea de Informații este supusă controlului parlamentar și controlului operativ.

(2) Controlul parlamentar este asigurat de Parlament, prin intermediul unei comisii speciale, organizate potrivit prezentei legi.

(3) Controlul operativ este realizat de următoarele autorități publice:

- a) Consiliul Suprem de Apărare a Țării;
- b) ministerele în a căror structură funcționează servicii de informații sau, după caz, servicii auxiliare;
- c) ordonatorii principali de credite și organele Curții de Conturi;

(4) Controlul operativ realizat de autoritățile publice prevăzute la alin. 3 lit. a) și b) vizează exercitarea atribuțiilor și realizarea sarcinilor în cadrul ierarhiei administrative, iar controlul operativ menționat la alin. 3 lit. c) are în vedere problemele ce rezultă din legislația finanțelor publice.

CAPITOLUL II

Organizarea controlului parlamentar

Art. 5. (1) Controlul parlamentar asupra Comunității de Informații se realizează prin Comisia Specială pentru Controlul Comunității de Informații, denumită, în continuare, *Comisia Specială*.

(2) Comisia Specială se compune din 11 membri, numiți de Parlament, în ședința comună a celor două Camere, după cum urmează:

- a) 8 deputați propuși de Biroul permanent al Camerei Deputaților, pe baza configurației politice existente în cadrul Camerei;
- b) 3 senatori propuși de Biroul permanent al Senatului, pe baza configurației politice existente în cadrul Senatului.

(3) În vederea desemnării parlamentarilor în Comisia Specială, Birourile permanente ale celor două Camere solicită Serviciului Român de Informații date privitoare la candidați, sub aspectul apartenenței lor la structurile informative ale regimului politic totalitar, al legăturilor cu

serviciile de informații ale altor state, precum și ale oricăror elemente de natură să periclitaze siguranța națională a României.

(4) În legătură cu informațiile solicitate, Serviciul Român de Informații prezintă un raport scris Birourilor permanente ale celor două Camere, în termen de cel mult 30 de zile de la data cererii. Informațiile furnizate au caracter secret de stat.

Art. 6) (1) Comisia Specială este desemnată pentru un mandat ce nu poate depăși durata acestei legislaturi.

(2) Dacă unul dintre membrii Comisiei Speciale își pierde calitatea în baza căreia a fost numit, o altă persoană va fi numită în locul său, din categoria și în condițiile corespunzătoare, prevăzute la art. 5 alin. 2.

(3) După alegere, membrii Comisiei Speciale vor depune în fața Camerelor reunite ale Parlamentului următorul jurământ:

„Eu,, jur să apăr interesele României, să respect Constituția și legile țării și să îmi îndeplinesc mandatul cu loialitate și bunăcredință.

Jur să păstrez secretul asupra documentelor, datelor și informațiilor considerate ca atare de lege, de care iau cunoștință în exercitarea atribuțiilor, atât pe timpul mandatului, cât și după încetarea acestuia.“

(4) Conținutul jurământului nu poate fi interpretat astfel încât să împiedice Comisia Specială să facă publice concluziile sale, ori de câte ori sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 27 alin. 2.

Art. 7. (1) Comisia Specială este condusă de un birou alcătuit din președinte, vicepreședinte și secretar.

(2) Președintele Comisiei Speciale este un parlamentar aparținând unui partid din cadrul majorității parlamentare, iar vicepreședintele comisiei este un parlamentar dintr-un partid de opoziție.

(3) Biroul Comisiei Speciale este numit de Parlament, în ședința comună a celor două Camere.

Art. 8. (1) Comisia Specială își desfășoară activitatea în plen, precum și în cadrul unor subcomisii.

(2) În prima sa ședință, Comisia Specială nou numită stabilește componența subcomisiilor.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale legale, Comisia Specială adoptă decizii cu votul majorității membrilor săi.

Art. 9. (1) Comisia Specială are un aparat tehnic alcătuit din personal militar și civil, specializat în domeniile serviciilor de informații, militar, juridic, economic și diplomatic. Experții comisiei, specializați în domeniul

serviciilor de informații și în cel militar, trebuie să aibă cel puțin gradul de colonel în rezervă.

(2) Persoanele prevăzute la alin. 1 sunt obligate să respecte dispozițiile legale cu privire la apărarea secretului de stat și să protejeze datele și informațiile de care iau cunoștință.

Art. 10. Mandatul membrilor Comisiei Speciale poate înceta, înainte de sfârșitul legislaturii, ca urmare a:

- a) demisiei;
- b) decesului;
- c) revocării, în cazul apariției unei situații de incompatibilitate privitoare la calitatea lor de bază sau dacă au încălcat jurământul prevăzut la art. 6 alin. 3. Solicitarea de revocare poate fi făcută de orice grup parlamentar și va fi adresată celor două birouri permanente care vor decide dacă respectiva solicitare va fi supusă aprobării plenului celor două Camere.

Art. 11. (1) Membrii Comisiei Speciale au calitatea de beneficiari ai informărilor ce privesc siguranța națională, întocmite de membrii Comunității de Informații, potrivit legii.

(2) Pe baza informărilor primite potrivit alin. 1, Comisia Specială efectuează controlul modului în care serviciile de informații au realizat informarea celorlalți beneficiari legali de informații referitoare la siguranța națională, precum și modul în care beneficiarii legali au soluționat problemele semnalate.

CAPITOLUL III

Atribuțiile de control

Art. 12. Comisia Specială are următoarele atribuții:

a) verificarea modului în care sunt reflectate dispozițiile constituționale și legale în conținutul ordinelor și instrucțiunilor cu caracter intern, cât și a modului în care sunt respectate actele normative amintite în activitatea Comunității de Informații;

b) examinarea cazurilor în care s-au semnalat încălcări ale dispozițiile constituționale și legale în activitatea Comunității de Informații, precum și formularea de propuneri pentru restabilirea legalității;

c) analizarea, verificarea și soluționarea sesizărilor ce privesc desfășurarea de către autorități publice și alte persoane juridice neabilitate a unor activități specifice Comunității de Informații;

d) examinarea modului de fundamentare a proiectelor de bugete ale componentelor Comunității de Informații, întocmirea de rapoarte asupra capitolelor din Proiectul Legii bugetului de stat ce privesc domeniul

siguranței naționale, controlul modului de utilizare a fondurilor bugetare alocate și de desfășurare a unor activități economice conexe;

e) audierea persoanelor propuse a ocupa funcția de conducător al unui serviciu de informații sau serviciu auxiliar, precum și transmiterea unui aviz consultativ, în acest sens, autorității publice care urmează să procedeze, potrivit legii, la numirea în funcție;

f) verificarea criteriilor de selecționare și promovare a cadrelor din structura serviciilor de informații și a serviciilor auxiliare;

g) verificarea modului în care activitatea Comunității de Informații contribuie la descurajarea, prevenirea și combaterea amenințărilor la adresa siguranței naționale;

h) verificarea faptului dacă Președintele României, primul-ministru și celelalte persoane cărora legea le conferă dreptul de a primi rapoarte din partea Comunității de Informații au fost informate corect, complet și la momentul oportun;

i) analiza modului de colaborare și a gradului de interoperabilitate, dar și de secretizare și compartimentare a muncii specifice dintre componentele Comunității de Informații;

j) verificarea modului de cooperare dintre serviciile de informații și serviciile auxiliare române, pe de o parte, și instituțiile similare din alte state, pe de altă parte;

k) examinarea și formularea unor avize consultative asupra rapoartelor pe care, în temeiul legii, serviciile de informații urmează să le prezinte Parlamentului;

l) emiterea de avize consultative cu privire la proiectele de lege ce privesc domeniul siguranței naționale.

Art. 13. Modul în care atribuțiile prevăzute la art. 12 sunt exercitate în plenul Comisiei Speciale ori în subcomisiile acesteia se stabilește prin Regulamentul de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a Parlamentului.

Art. 14. Anual, Comisia Specială elaborează și prezintă, în plenul Parlamentului, rapoarte cu privire la constatările și la concluziile rezultate din exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 12. La cererea oricăruia dintre Birourile permanente ale celor două Camere sau, din oficiu, ori de câte ori apreciază că este necesar, Comisia specială prezintă informări celor două Birouri permanente.

CAPITOLUL IV

Proceduri de control

Art. 15. (1) În exercitarea atribuțiilor sale, Comisia specială utilizează următoarele proceduri de control:

- a) audierea unor persoane;
- b) verificarea de înscrisuri și alte documente;
- c) anchete complexe, finalizate cu rapoarte ce se înaintează Birourilor permanente ale celor două Camere.

(2) Procedurile de control prevăzute la alin. 1 se pot desfășura la sediul Comisiei Speciale ori la sediile serviciilor de informații sau ale serviciilor auxiliare.

(3) Activitatea curentă a Comisiei speciale se desfășoară pe baza unui plan anual de control

(4) În exercitarea procedurilor de control, membrii Comisiei Speciale nu pot urmări atingerea unor scopuri politice partizane.

Art. 16 (1) În exercitarea atribuțiilor sale de control privind modul în care Ministerul Public își îndeplinește obligațiile ce îi revin potrivit Legii privind siguranța națională a României, Comisia Specială colaborează cu Ministerul Justiției și Ministerul Public.

(2) În scopul prevăzut la alin. 1, Ministrul justiției și procurorul general instituie un grup de control format 2 procurori și de un judecător; grupul de control va fi condus de judecătorul desemnat de Președintele Curții Supreme de Justiție.

(3) Grupul are competența de a verifica cu celeritate modul în care Ministerul Public își îndeplinește obligațiile ce îi revin potrivit Legii privind siguranța națională a României și de a transmite rezultatele verificărilor sale Comisiei Speciale.

Art. 17. Solicitarea datelor și informațiilor necesare comisiei, precum și orice alt demers în relațiile acesteia cu serviciile de informații, serviciile auxiliare ori cu alte autorități publice se realizează de către președintele Comisiei Speciale.

În toate cazurile, președintele trebuie să îl înștiințeze, în prealabil, pe vicepreședintele comisiei asupra demersurilor ce urmează a fi întreprinse.

Art. 18. (1) Conducătorii serviciilor de informații și ai serviciilor auxiliare sunt obligați să răspundă într-un termen rezonabil solicitărilor Comisiei Speciale, furnizând datele, informațiile și documentele necesare și îngăduind audierea persoanelor aflate în subordine.

(2) De la dispozițiile alin. 1 fac excepție datele, informațiile, documentele și persoanele ce sunt în legătură cu o acțiune de apărare a siguranței naționale, aflată în curs de executare. În aceste cazuri, refuzul de a răspunde solicitărilor Comisiei Speciale se transmite acesteia, de îndată în

scris și cu o motivare sumară, de către conducătorul serviciului de informații sau al serviciului auxiliar în cauză.

(3) Totuși, dacă membrii Comisiei apreciază că accesul la elementele solicitate este indispensabil pentru realizarea scopului prevăzut la art. 1 alin. 1, președintele sau după caz, vicepreședintele Comisiei Speciale pot solicita convocarea Birourilor permanente reunite ale celor două Camere.

(4) În fața Birourilor permanente reunite, președintele sau, după caz, vicepreședintele Comisiei Speciale expune motivele ce stau la baza solicitării sale.

(5) Dacă Birourile permanente sunt de acord cu solicitarea formulată, președinții celor două Camere transmit o scrisoare Președintelui României, în calitate de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, adresându-i solicitarea de a dispune conducătorului serviciului de informații sau al serviciului auxiliar vizat să prezinte elementele solicitate de Comisia Specială. În caz de refuz, Președintele României trebuie să transmită un răspuns motivat președinților celor două Camere ale Parlamentului.

(6) La elementele solicitate și obținute în condițiile alin. 5 nu au acces decât președintele și vicepreședintele Comisiei Speciale.

Art. 19. (1) În cazul procedurilor prevăzute la art. 15, sunt aplicabile dispozițiile legii penale privitoare la falsul în declarații, falsul material în înscrisuri oficiale, falsul intelectual, falsul în înscrisuri sub semnătură privată, uzul de fals, precum și dispozițiile Legii privind responsabilitatea ministerială.

(2) Prescripția nu curge pe timpul cât persoanele care fac obiectul controlului Comisiei Speciale ocupă funcții în conducerea serviciilor de informații și a serviciilor auxiliare și au posibilitatea să blocheze accesul la probele ce dovedesc săvârșirea infracțiunilor respective.

Art. 20 (1) Persoanele din structura serviciilor de informații, a serviciilor auxiliare, precum și din cea a oricăror alte autorități publice beneficiază de protecția legii, neputându-se lua măsuri disciplinare sau de altă natură împotriva lor, dacă sesizează Comisiei Speciale încălcări ale legii ori abuzuri săvârșite în activitatea Comunității de Informații.

(2) Beneficiul protecției legale prevăzut la alin. 1 este acordat numai dacă sesizarea este făcută cu bună credință și într-un mod care să nu determine săvârșirea unor fapte mai grave decât cele sesizate.

CAPITOLUL V

Relațiile Comisiei Speciale cu alte autorități publice

Art. 21. (1) În exercitarea atribuțiilor sale, Comisia Specială colaborează, în mod curent, cu Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Justiției, Ministerul Public, serviciile de informații, serviciile auxiliare și Curtea Supremă de Justiție.

(2) Relația cu fiecare dintre autoritățile publice menționate la alin. 1 este asigurată de câte unul sau, după caz, doi membri ai Comisiei Speciale, potrivit hotărârii acesteia.

Art. 22. (1) Conducătorii autorităților publice prevăzute la art. 21 alin. 1 pot numi, din rândul înlocuitorilor legali, persoane de legătură pentru relația curentă cu Comisia Specială.

(2) La nivelul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, relația curentă este asigurată de secretarul acestui consiliu.

Art. 23. (1) Persoanele de legătură prevăzute la art. 21 alin. 2 și art. 22 asigură, în mod operativ, schimbul reciproc de informații și comunicări, subsumate realizării atribuțiilor Comisiei Speciale.

(2) Persoanele de legătură nu se pot substitui conducătorilor Comisiei Speciale, respectiv celor ai autorităților publice prevăzute la art. 21 alin. 1, în adoptarea unor măsuri ce țin de competența exclusivă a acestora, în ceea ce privește relația dintre Comisia Specială și Comunitatea de Informații.

Art. 24. (1) Existența persoanelor de legătură nu poate fi invocată de conducătorii autorităților publice prevăzute la art. 21 alin. 1, în scopul de a se sustrage de la audierile Comisiei Speciale sau de la orice altă activitate de reprezentare legală a acelor autorități publice în fața comisiei.

(2) În contextul celor prevăzute la alin. 1, Consiliul Suprem de Apărare a Țării este reprezentat, în fața Comisiei Speciale, de secretarul acestui Consiliu.

Art. 25. (1) Dacă, în exercitarea atribuțiilor sale, Comisia Specială constată existența unor încălcări ale legii, în sfera Comunității de Informații, atunci va comunica conducătorului serviciului în cauză măsurile pe care acesta trebuie să le adopte, în vederea reintrării în legalitate. Dacă este cazul, Comisia Specială va sesiza organele de urmărire penală asupra nelegalităților constatate.

(2) În situațiile în care conducătorii serviciilor de informații sau ai serviciilor auxiliare, sesizați potrivit alin. 1, nu se conformează măsurilor

dispuse de Comisia Specială, atunci aceasta va proceda la audierea conducătorilor respectivi, precum și a persoanelor care conduc autoritățile publice ierarhic superioare.

(3) Refuzul prezentării la audieri, precum și toate elementele de fapt și de drept care au generat situația în cauză vor fi sesizate plenului celor două Camere ale Parlamentului, pentru a se examina posibilitatea adoptării măsurilor constituționale și legale de angajare a răspunderii politice, precum și a altor forme de răspundere prevăzute de lege, față de persoanele vinovate.

Art. 26. Dispozițiile art. 25 sunt aplicabile și în cazul în care Comisia Specială constată că autoritățile publice competente, altele decât serviciile de informații sau serviciile auxiliare, care fuseseră sesizate în legătură cu încălcări ori aplicări greșite ale legii, existente la nivelul Comunității de Informații, refuză să își exercite atribuțiile sau le exercită cu o întârziere nejustificată.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 27. (1) Lucrările și actele Comisiei Speciale intră în categoria secretelor de stat.

(2) De la dispozițiile alin. 1 fac excepție:

- a) concluziile cuprinse în rapoartele elaborate de comisie, a căror publicare a fost autorizată de Birourile permanente ale celor două Camere;
- b) orice alte date și informații care Comisia Specială decide să le clasifice drept publice.

Art. 28. (1) Documentele Comisiei Speciale se păstrează în arhiva proprie a acesteia, cu respectarea normelor legale privind apărarea secretului de stat. Comisia Specială va desemna doi membri pentru a asigura supravegherea modului de organizare și conservare a arhivei.

(2) La sfârșitul fiecărei legislaturi, documentele Comisiei Speciale vor fi inventariate și sigilate sub supravegherea membrilor acesteia, pentru a fi predate comisiei desemnate de noul Parlament, împreună cu documentele preluate de comisiile anterioare, în condițiile prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare.

Art. 29. (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicare.

(2) În termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Parlamentul va proceda la numirea membrilor Comisiei Speciale.

(3) În termen de 15 zile de la desemnarea membrilor Comisiei Speciale, cele două Birouri permanente vor aproba Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei Speciale.

Art. 30. (1) Modalitățile de asigurare a sediului Comisiei Speciale, a înzestrării sale logistice, precum și a altor resurse umane și materiale necesare se stabilesc de către Birourile permanente ale celor două Camere, reunite în ședință comună, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(2) În termen de 15 zile de la numirea primei Comisii Speciale, Birourile permanente vor asigura transferul, în păstrarea acesteia, a arhivelor provenite de la Comisia comună permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații și de la Comisia parlamentară specială pentru controlul activității Serviciului de Informații Externe, precum și a documentelor referitoare la serviciile de informații aflate în păstrarea comisiilor parlamentare pentru apărare, ordine publică și siguranță națională.

Art. 31. (1) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă orice dispoziții contrare.

(2) Dispozițiile legii de față se completează cu prevederile regulamentelor celor două Camere, precum și cu cele ale Regulamentului ședințelor comune ale celor două Camere, în măsura în care dispozițiile acestora nu se găsesc în divergență.